

Felles uttalelse fra

Torbjørn Berntsen
Guro Fjellanger
Siri Bjerke
Børge Brende
Knut Arild Hareide
Helen Bjørnøy
Erik Solheim

For en sterk og rettferdig klimaavtale i København

Klimatoppmøtet i København i desember kan bli det viktigste internasjonale møtet i dette århundret. Dersom verdens ledere viser den nødvendige politiske viljen, og utformer en sterk og rettferdig avtale om felles kamp mot farlige klimaendringer, vil møtet bli et veiskille i miljøarbeidet og i internasjonalt samarbeid. Hvis muligheten forspilles vil konsekvensene bli tilsvarende alvorlige.

Havstigning, ekstremvær, vannmangel og smittespredning er med på å gjøre klimaendringene til "the greatest ongoing silent crisis of human history", som Kofi Annan har kalt dem. En rapport presentert av Global Humanitarian Forum i mai slår fast at over 300 millioner mennesker verden over allerede er alvorlig negativt påvirket av klimaendringene. Dette tallet vil mer enn dobles i løpet av de neste 20 årene. Det haster å handle.

Verdens innsats mot klimaendringene har så langt vært helt utilstrekkelig. Også Norges utslipp har fortsatt å øke i tiårene etter at Alvoret i klimaproblemet ble kjent. Hvis vi skal klare å stoppe temperaturstigningen klart under to grader, må utslippene reduseres kraftig og umiddelbart. Som Stern-rapporten fra 2006 viste, vil kostnadene ved fortsatte utslipp langt overstige kostnadene ved å redusere dem.

FNs klimapanel har anbefalt at industrilandene innen 2020 reduserer sine utslipp med 25-40 prosent i forhold til 1990-nivå. Førre var-prinsippet og ny forskning etter klimapanelets 4. hovedrapport tilsier at reduksjonene bør ligge i øvre ende av dette intervallet. Det betyr at rike land må øke sine utslippsmål kraftig: Beregninger fra FNs klimasekretariat tilsier at reduksjonene med dagens løfter bare vil bli på mellom 13 og 21 prosent. Også Norge må øke sitt utslippsmål for å bidra til et høyere ambisjonsnivå i den nye klimaavtalen som skal framforhandles i København.

Men kraftige utslippskutt i rike land er ikke nok. I tillegg til en reduksjon på opp mot 40 prosent i industrilandene mener FNs klimapanel at utslippsveksten i utviklingsland må reduseres betydelig. Rike land, som har ansvaret for nesten tre firedeler av det fossile karbonet som er sluppet ut til atmosfæren, må ta hovedansvaret også for dette.

Storbritannias statsminister Gordon Brown sa i juni at rike land vil måtte bidra med minst 100 milliarder dollar i året til klimatiltak i utviklingsland. Norge må, som andre rike land, forplikte seg til å bidra med sin rettferdige andel av denne finansieringen, som et tillegg til egne utslippsforpliktelser.